

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Hur påverkar betygsättning elevernas prestationer?

Alli Klapp

Göteborgs Universitet

- Tidigare betyg
- Ökad användning av nationella prov
- Betyg i fokus; likvärdighet, rättvisa

Betygens informations- och motivationsfunktioner – tidigare forskning och teorier

Information

- Skillnad mellan yngre och äldre elever, låg- och högpresterande elever
- Effekt enbart vid ny information (Azmat & Irberri, 2009; Sjögren, 2010)
- Competitive Preference Hypothesis; att jämföra elever leder till högre prestationer för alla elever

Motivation

Betyg som belöning; ökar eller minskar den inre motivationen?

- Yttre belöningar har en negativ effekt på elevernas inre motivation (Butler, 1988)
 - 1) betyg
 - 2) betyg + uppgiftsbaserade kommentarer
 - 3) uppgiftsbaserade kommentarer

Enbart kommentarer störst effekt på motivation och prestation, betyg + kommentarer negativ effekt (högpresterande elever bibehöll intresse vid förväntan av betyg)

➤ Yttre belöningar har positiv effekt på elevernas inre motivation

- För att upprätthålla motivationen vid svåra uppgifter/komplext lärande framför allt för akademiskt omotiverade elever (Deci et *al.*, 1999)
- yttre belöningar vid lärande ökar elevernas inre motivation;
 - **Cognitive Evaluation Theory** – kontroll av uppnående av mål/information om prestationer/kompetens
 - **Attribution Theory** – två olika processer; kontroll av yttre faktorer och uppfattning av sin egen kompetens
 - **Social Cognitive Theory** – yttre belöningar leder till höga mål, ökad självuppfattning och hög inre motivation

- Conservation of Resources (COR) stress theory (Hobfoll, 1989, 2001)
 - Elever strävar efter att återfå, bygga upp och skydda resurser för att "lyckas" och minimera psykisk stress
 - Misslyckande i skolan → förlust av självförtroende → stress → minskar lärandet → ökar risken för "ytliga" lärandestrategier och negativ värdering av skolan
 - Elevernas självuppfattning och värdering av den egna kompetensen centrala faktorer
- "Big-fish-little-pond" effekter (Marsh et al., 2001)
 - referensgrupp påverkar

Verkar finnas differentierande effekter av betyg
låg- och högpresterande elever
och
självuppfattning har en medierande roll
mellan betyg och motivation

Syfte

- Hur påverkar betyg elevernas lärande/prestationer mätt med betyg ett år senare?
- Hur påverkas olika grupper av elever (kognitiv förmåga, kön, social bakgrund) av att bli betygsatta, mätt med betyg ett år senare?

Metod

- UGU-projektets data
- 10 % nationellt representativt urval
- Data för 7 343 elever födda 1967 som lämnade grundskolan 1983
- Kvasi-experimentell studie
- Halva gruppen av elever blev betygsatta i åk 6
- Alla elever blev betygsatta i åk 7

Kvasi-experimentell studie

UGU databasen

Inga betyg i åk 6

- 3 760 elever
- Kön, SES
- Kognitivt test
- Betyg åk 7

Betyg i åk 6

- 3 583 elever
- Kön, SES
- Kognitivt test
- Betyg åk 7

Variabler

- Relativa betyg i åk 6 och 7, skala 1-5
- I åk 6: Dummy variabler 0=inget betyg och 1=betyg
- Kognitivt test på våren åk 6; skala 10-114
- Betyg i årskurs 7
- kön och SES
- Interaktionsvariabler användes

Analysmetod

- Enkel och multipel regressionsanalys
- I alla modeller var betyg i åk 7 beroendevariabel
- Först estimerades fyra modeller med multipel regressionsanalys
- Sedan anpassades icke-linjära modeller med interaktionsvariabler för att undersöka effekter för olika grupper av elever
- Cohen's d (effektstorlek över .10 värt att beakta)
- SPSS and Mplus (the complex option)

Estimates of the effect sizes for the differences between graded and not graded students with respect to all students, gender and SES on GPA and the cognitive tests.

<i>Students</i>	<i>GPA</i>	<i>COGN</i>
Boys	-0.11	0.03
Girls	0.07	0.10
Tot	-0.03	0.06
Tot SES I	0.05	0.06
Tot SES II	-0.02	0.02
Tot SES III	0.00	0.10
Boys SES I	-0.03	0.06
Boys SES II	-0.10	0.02
Boys SES III	-0.07	0.10
Girls SES I	0.19	0.15
Girls SES II	0.10	0.06
Girls SES III	0.05	0.18

Resultaten visar

- Negativ för pojkar att bli betygsatta (oberoende av SES-tillhörighet)
- Positivt för flickor att bli betygsatta (oberoende av SES-tillhörighet)
- Skillnader för grupperna för resultat på det kognitiva testet (COGN) – selektionseffekter?

Betyg åk 7 som beroendevariabel

<i>Model</i>	<i>l</i>		
<u><i>Variables</i></u>	β	t-value	
¹ GRADED	-0.030*	-2.80	
² COGN	0.573*	67.77	
COGN ²	0.026*	2.71	
GENDER	0.242*	22.30	
⁴ SES	-0.124*	-14.65	

Icke linjärt samband

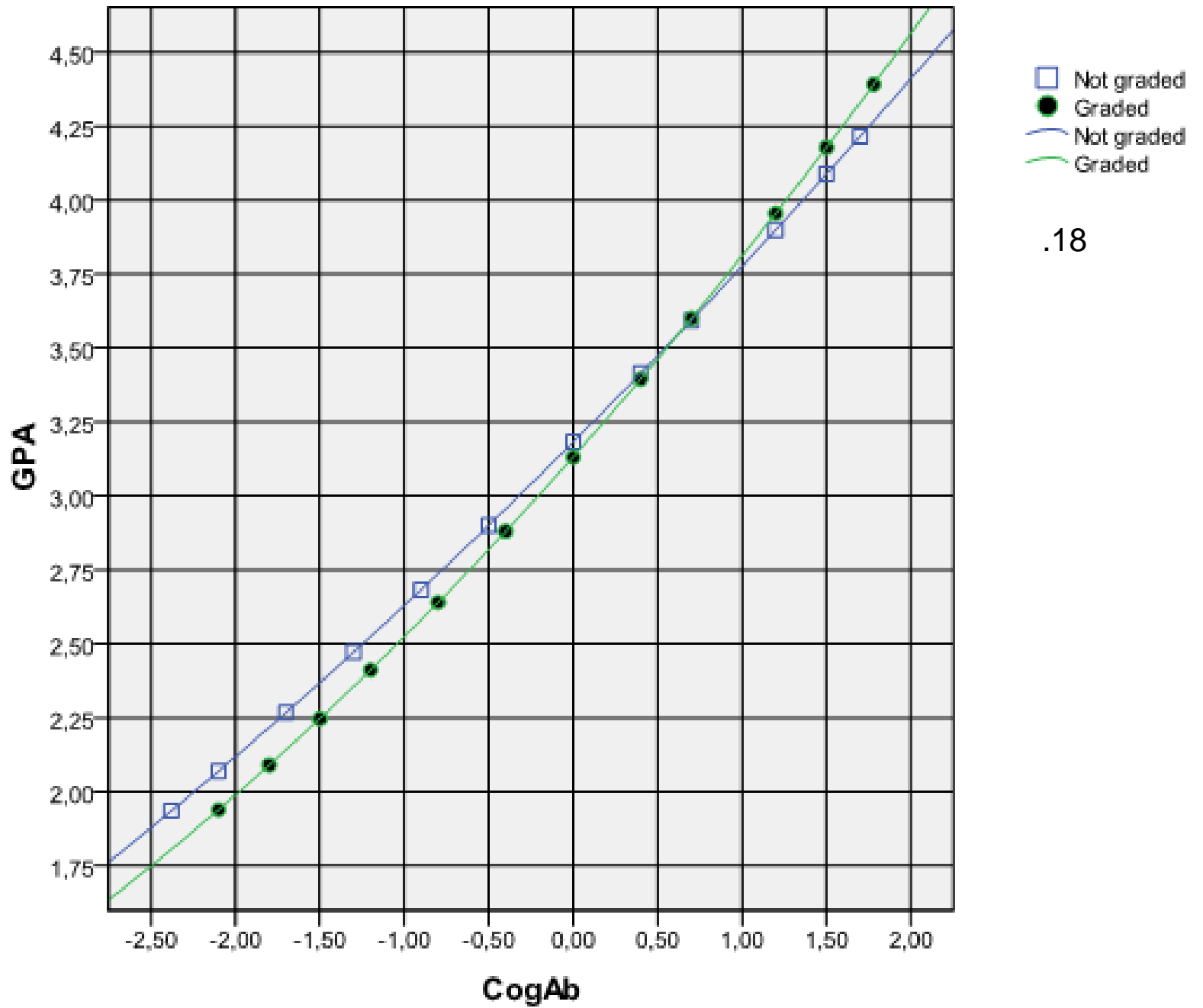

Table 3. Unstandardized regression coefficient and t-values for multiple regression models with 7th Grade GPA as the dependent variable.

<i>Model</i>	<i>1</i>		<i>2</i>		<i>3</i>		<i>4</i>	
<i>Variables</i>	β	t-value	β	t-value	β	t-value	β	t-value
¹ GRADED	-0.030*	-2.80	-0.052	-1.21	-0.021	-0.40	-0.070*	-4.58
² COGN	0.573*	67.77	0.548*	17.54	0.521*	12.43	0.538*	17.85
COGN ²	0.026*	2.71	-0.078*	-2.21	-0.043	-0.912	-0.062	-1.87
GENDER	0.242*	22.30	0.199*	11.41	0.197*	10.14	0.202*	13.34
⁴ SES	-0.124*	-14.65	-0.137*	-10.36	-0.130*	-9.03	-0.143*	-13.46
GRADED*COGN			0.067*	3.93	0.043	0.85	0.066*	4.15
GRADED*COGN ²			0.026	1.35	0.085	1.55		
COGN*GENDER			-0.019	-1.15	-0.013	-0.56		
COGN ² *GENDER			0.006	0.33	0.011	0.41		
COGN*SES			0.003	0.27	0.013	0.73	0.004	0.29
COGN ² *SES			0.039*	2.78	0.023	1.23	0.038*	2.77
GRADED*GENDER			0.081*	3.73	0.085*	3.07	0.080*	3.68
GRADED*SES			-0.013	-0.78	-0.027	-1.29		
COGN*GRADED*GENDER					-0.012	-0.37		
COGN ² *GRADED*GENDER					-0.010	-0.26		
COGN*GRADED*SES					-0.020	-0.79		
COGN ² *GRADED*SES					0.035	1.25		
<i>R</i> ²	<i>0.467</i>		<i>0.470</i>		<i>0.470</i>		<i>0.469</i>	

Resultaten visar

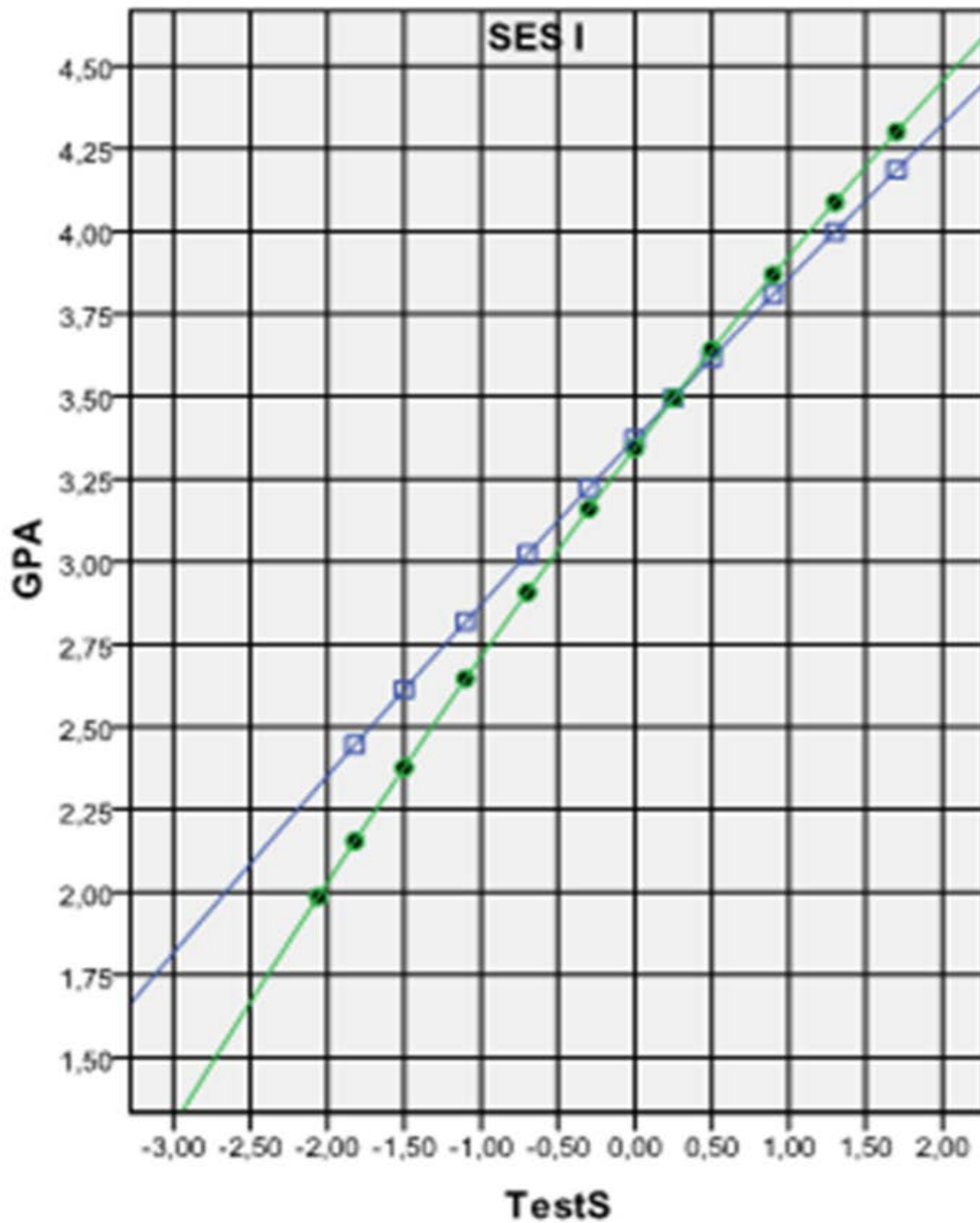
- Negativ effekt av att ha fått betyg
- Differentierande effekter av att ha fått betyg – interaktioner mellan att ha fått betyg/inte ha fått betyg och kön (GRADED-GENDER) och resultat på kognitivt test (GRADED-COGN)
- Inga tre-vägs interaktioner signifikanta
- Komplex

.18

-.21

- Elever med ett högre resultat på det kognitiva testet fick högre betyg i åk 7 om de fått betyg i åk 6
- Elever med lågt- till medelresultat på det kognitiva testet fick högre betyg i åk 7 om de inte fått betyg i åk 6

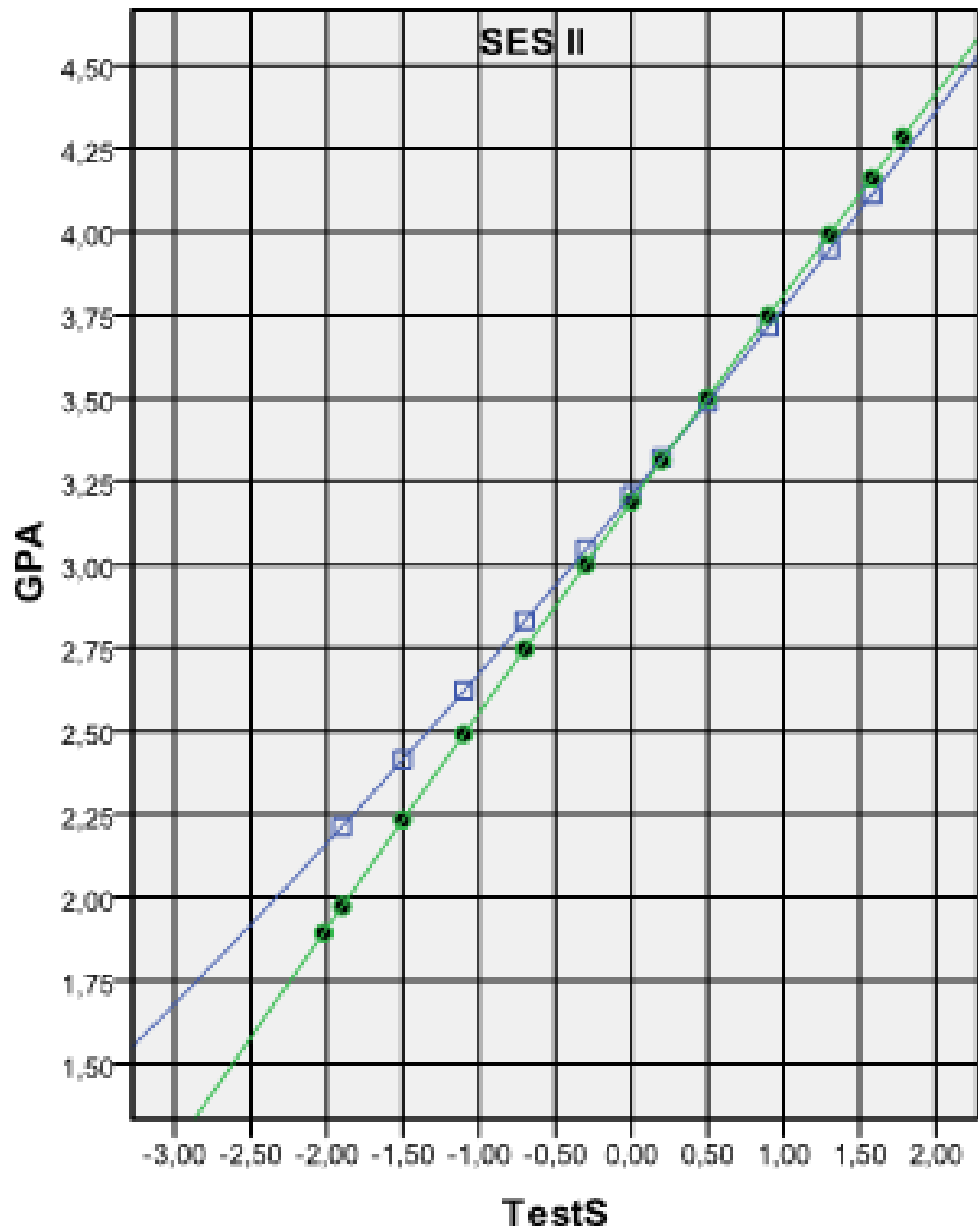
0.20

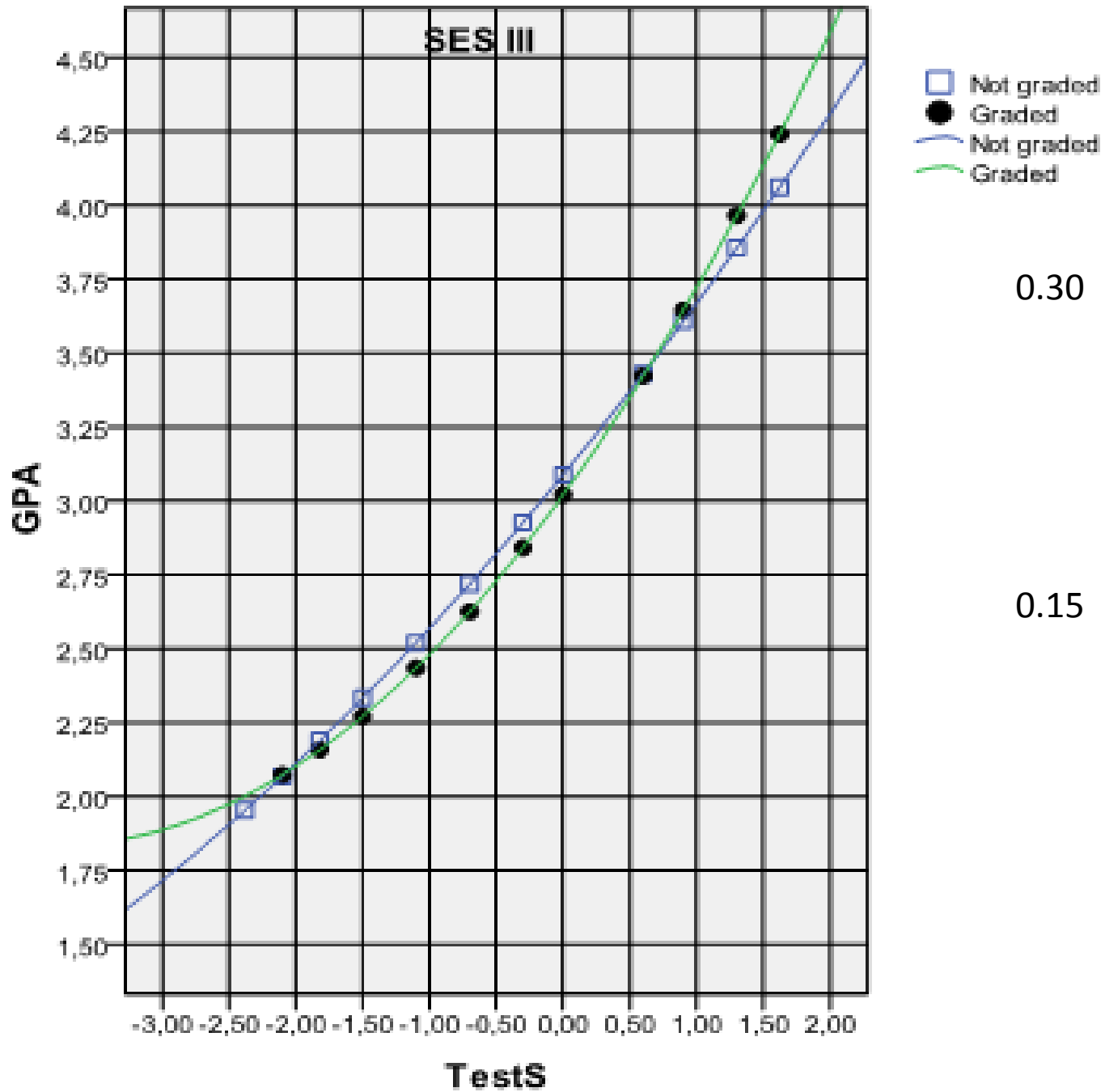
● betyg

□ Inte betyg

0.49

- Liknande mönster
- Starkare interaktionseffekter (GRADED-COGN)
- Elever som presterar lågt på det kognitiva testet mer negativt påverkade av att ha fått betyg

- Annorlunda mönster för SES III
- Elever som presterade lågt- till medel på det kognitiva testet nästan ingen skillnad mellan att ha fått betyg eller inte
- Elever med högt resultat på det kognitiva testet fick högre betyg i åk 7 om de fått betyg i åk 6

Huvudresultat

- Flickor relativt opåverkade av betygsättning medan pojkar negativt påverkade
- Positiv effekt av betyg för högpresterande elever med låg social status (SES III)
- Negativ effekt av betyg för lågpresterande elever med hög social status (SES I)

- Förväntat betyg – ökning eller minskning av självuppfattning
- Ny information (betyg) som är negativ eller positiv har olika effekter – förlust eller ökning av resurser (COR) – stress – dåliga lärandestrategier
- Förlust av resurser påverkar mer än ökning av resurser; kan förklara de starkare negativa effekterna av betyg för lågpresterande elever jämfört med de positiva effekterna av betyg för de högpresterande eleverna

- Självuppfattning av kompetens och förmåga;
 - Lågpresterande elever med hög social status var mest negativt påverkade av att få betyg (överskattning av sin förmåga)
 - Högpresterande elever med låg social status (SES III) var positivt påverkade av att få betyg (underskattning av förmåga)
 - Skillnaden mellan pojkar och flickor (pojkar mer negativt påverkade av betyg) kan förklaras genom överskattning/underskattning av förmåga

Fortsatt forskning

- Effekter på längre sikt (betyg, val av utbildning och yrke, inkomst)
- Hur medierar elevernas självuppfattning av kompetens/förmåga effekterna av betyg?

Bra i skolan – Samtliga - Betyg i åk 6 - Ej betyg i åk 6

